

REFERAT

6. møde i DANAKs Sektorudvalg for Certificering

Tid : 10. april 2014, kl. 10:00 – 14:00
Sted : DANAK, Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde

Deltagere:

Anders Mortensen (AM), Arbejdstilsynet (AT)
Niels Kofoed (NK), AT
Lars Korsholm (LK), Energistyrelsen (ENS)
Karen Rud Michaelsen (KRM), Sikkerhedsstyrelsen (SIK)
Annette Dragsdahl (AD), Dansk Industri (DI)
Lars Møller, DIC
Lars Appel, DNVGL
Hans Falster, FORCE Certification A/S (FC)
Morten Klamer, Dancert
Jesper Høy (JH), DANAK
Rikke Dahl Nielsen (RDN), DANAK

Afbud:

Tine Aaby, Forsikring & Pension (F&P)
Lars Bo Hammer, Kamstrup A/S, DI
Carsten Haugsted (CH), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (MFLF)
Torben Lindholm, DI Emil Dyrelund Jakobsen (EDJ), DANAK

1. Velkomst og præsentation af nye medlemmer/JH

Kvalitetsleder Morten Klamer, Dancert A/S er nyt medlem af Sektorudvalg for Certificering og præsenterede sig selv. Han har både været med til at opbygge kvalitetsledelsessystemer og været involveret i certificeringsaktiviteter. Han er ny inden for akkreditering og vil for fremtiden være Dancerts kvalitetsleder.

Jens Bruun, administrerende direktør, Inspecta Denmark A/S, er også nyt medlem af Sektorudvalg for Certificering og deltager fra næste møde.

2. Godkendelse af dagsorden

JH fortalte, at dagsordenens punkt 6 vil bestå i en bredere diskussion af arbejdsmiljø og periodiske lokaliteter, mens punkt 8 vil bestå af generel drøftelse af emnet "remote audit" for at give deltagerne lejlighed til at tilkendegive deres synspunkter vedr. dette. Under pkt. 11 vil DANAK orientere om den nye "Blue Guide", 2014.

3. Opfølgning på referat fra 5. møde 31. oktober 2013

AD havde et par rettelser til side 2 og 3 i referatet. På side 2 står der, at AD deltager i arbejdet vedr. EU-Forordningen ”End-of-Waste”, hvilket hun ikke gør. Vedr. EU Safety Test-mærket er DI imod et sådant mærke, da DI ikke mener, at det vil bringe mere sikre produkter på markedet, men blot udvikle sig til flere byrder.

4. Status på nye certificeringsordninger

Certificeringsordning for transportable konstruktioner:

Certificeringsordningen for transportable telte og konstruktioner har til formål at forenkle reglerne om ansøgning om byggetilladelse for transportable konstruktioner, samtidig med, at hensynet til sikkerheden varetages, når transportable konstruktioner stilles op og bruges i forbindelse med koncerter, sportsstævner, by- og markedsfester, etc.

JH fortalte, at den transportable konstruktion skal kunne få et certifikat, men der ønskes ikke løbende overvågning. Det er derfor vanskeligt at finde ud af, hvilken akkrediteringsstandard, som passer. Det bliver sandsynligvis DS/EN ISO/IEC 17020:2012, hvor man, mod sædvane, vil kalde konstruktioner med inspektionscertifikat for certificerede. Det privilegium, man som ejer får ved tildeling af et certifikat, skal gælde ud i fremtiden, mens en inspektion er et øjebliksbillede. Arbejdet pågår med at finde en passende ansvarsfordeling. Der er tale om en ren inspektionsordning, hvilket vil komme til at fremgå af bekendtgørelsen. Det svarer til ordningen under AT’s bekendtgørelse nr. 629/2008 om anvendelse og opstilling af elevatorer mv. (elevatorattest).

Interoperabilitet og godkendelse af assessorer i den forbindelse:

Europaparlamentets og Rådets direktiv 2008/57/EF af 17. juni 2008 om interoperabilitet i jernbanesystemet er indført i Danmark med en bekendtgørelse fra Trafikstyrelsen i 2011.

JH fortalte, at DANAK deltog i Trafikstyrelsens (TS) sikkerhedskonference den 31. oktober 2013, hvor et krav om akkreditering af assessorer, der bedømmer sikkerhedsarbejde ved jernbaneprojekter blev drøftet. DANAK har herefter arbejdet videre med sagen og bl.a. holdt møde med TS om fastlæggelse af kompetencekriterier. Målet er, at TS kan slippe ansvaret og i høj grad overlade arbejde til assessorerne, når akkrediteringsordningen bliver gennemført. En forudsætning for, at assessorerne kan blive akkrediteret, er at disse skal agere upartisk. DANAK og TS drøfter p.t. kravene til uvildighed.

EU-Forordning nr. 333/2011 af 31. marts 2011 (End-of-Waste):

Denne EU-forordning fastsætter kriterier for, hvornår visse typer metalkrot ophører med at være affald.

JH fortalte, at efterspørgslen efter akkreditering efter denne EU-forordning er meget lille.

Udover de ovenfor omtalte ordninger fortalte JH, at der er nye pengespil, udover on-line spil, hvor der formentlig vil blive krævet akkrediteret inspektion. Her pågår den samme diskussion om inspektion eller certificering, som nævnt ovenfor under ”Certificeringsordning for transportable konstruktioner”.

KRM fortalte om ny lov om autorisation af VVS-installatører, hvor akkreditering bliver nævnt som en mulighed, men dette er endnu ikke set udmøntet i praksis. HF mente ikke, at dette kommer til at ændre noget, da det er en frivillig ting at være akkrediteret. JH tilføjede, at han forventer, at det er SIK’s hensigt, at der i fremtiden bruges akkreditering som grundlag for lignende ordninger.

5. Schemes på fødevarerområdet - Jacob Færgemand, Bureau Veritas.

Punktet blev udskudt til næste møde.

6. Arbejdsmiljøcertificering – lokaliteter, som flytter sig, hvordan griber vi det an (DANAK)?

JH indledte og fortalte, at DANAKs hensigt med dette punkt var, at drøfte generelt (på ordningerne miljø, fødevarer, arbejdsmiljø), hvordan certificeringsorganer griber åbning og lukning af afdelinger med forskellig geografisk lokalitet hos virksomheder an. F.eks. entreprenørvirksomheder, der typisk åbner og lukker byggepladser vilkårligt henover en certificeringsperiode.

Generelt anerkendte deltagerne, at det kan være en udfordring at håndtere lokaliteter, som ændrer sig og flytter sig. Udfordringen er at undersøge om de certificerede kunder har en procedure for dette, og at denne procedure er implementeret.

LAP tilføjede, at denne problematik skal håndteres hver gang, der er tale om en kontraktudvidelse.

NK fortalte, at AT har håndteret denne problematik ved hjælp af P-numre, i forbindelse med arbejdsmiljøcertificering.

7. Er NACE-koden det bedste bud ved definition af scope? (oplæg ved Hans Falster, Force Certification A/S)

JH indledte dette punkt ved at fortælle, at IAF i øjeblikket arbejder på et ID dokument, hvor NACE-koder grupperes for miljø og kvalitet.

DANAK's holdning er umiddelbart, at NACE-koder er det bedste bud for organisering af kompetencer hos certificeringsorganerne. DANAK er imidlertid åbne for nye måder at tilgå problematikken på og vil ikke gå enegang på området, men støtter en international tilgang.

HF fremførte sin præsentation (er vedhæftet dette referat).

UKAS anvender EA-koder (der er 39 i alt, se også "EA Advisory Document – Reference between the 39 sector codes from IAF GD: 2005, Annex1 and Nace rev.2") i forbindelse med organisering af kompetencer hos certificeringsorganerne. FC finder, at EA-koderne er hensigtsmæssige og enkle at administrere og finder DANAK's måde at administrere (NACE-koder) unødvendigt bureaukratisk. HF foreslog DANAK at udvikle et system, hvor der tages udgangspunkt i CO's kundekreds og de kompetencer, CO har opbygget i den forbindelse. I den forbindelse ser HF gerne at DANAKs fokus ved kontorbesøg bliver ændret, sådan at disse besøg i højere grad består af fokus på sagsgennemgang af kompetencer.

JH forklarede, at kompetencekriterier ikke defineres med udgangspunkt i NACE-koder, men at en afgrænsning af akkrediteringen tager udgangspunkt i NACE-koden. Det er en udfordring, at den samme terminologi skal kunne bruges for alle ordninger.

RDN tilføjede, NACE-kodernes detaljeringsgrad også kan være en udfordring for DANAK at administrere, men at EA-koderne, set fra DANAK's synspunkt, kan være problematiske at anvende. F.eks. hedder EA's kode nr. 12 "Chemicals, chemical products and fibres". Denne kode omhandler eksempelvis både organiske og uorganiske kemikalier, hvor der inden for f.eks. kvalitet, arbejdsmiljø og miljø skal bruges meget forskellige tekniske kompetencer, for at kunne gennemskue en produktion. Hvis DANAK skal kunne tildele denne EA kode, skal DANAK i givet fald sikre sig, at CO er i besiddelse af mange forskellige kompetencer på én gang. Dette kræver at CO har et bredt auditorkorps med mange forskellige kompetencer inden for det kemiske område. I dag kan DANAK, ved tildeling af NACE-koder, være meget præcis og

afgrænset i definition af de brancher, som CO må operere inden for. Det vil kræve minimum én auditor med disse kompetencer.

MK mente, at det burde være op til CO at styre det. Så kan DANAK kontrollere ved besøg, at kompetencerne er til stede. MK finder det nuværende system virkelig tungt at administrere.

AMO fortalte, at man i AT ikke bruger NACE-koder i forbindelse med tilsyn, men NK tilføjede, at NACE-koder anvendes som udgangspunkt ved opgørelse af arbejdsulykker.

AD tilføjede, at DI gerne ser, at der er internationale regler på området, og at Danmark ikke går enegang.

JH fortalte, at DANAK afventer den internationale diskussion af emnet, og afventer et dokument fra IAF først, inden den danske administration bliver ændret.

JH havde herefter to spørgsmål til deltagerne:

- 1) Ser deltagerne gerne, at der vedtages samme kodesystem for alle typer akkrediteringer?
- 2) Ser deltagerne gerne et dansk skift nu, eller skal vi vente på det internationale?

HF ser gerne en to-cifret NACE-kode indført.

LAP ser gerne så få ændringer som muligt. Han var bange for, at vedtagelsen af et stormasket net, ville betyde et mindre scope. LAP mente sluttelig, at en to-cifret NACE-kode giver god mening.

HF anførte, at NACE-koden ikke er et markedsføringsinstrument, hvortil JH svarede, at NACE-koden er en deklarationsmetode for DANAK.

Sluttelig spurgte JH, om CO vil kunne acceptere, at der gives en bred NACE-kode til CO, som kun har kompetencer inden for et lille område. Alle CO accepterede.

JH konkluderede herefter, at der er stemning for en to-cifret NACE-kode.

8. “remote audit” – udveksling af synspunkter

JH indledte med at fortælle, at så vidt DANAK er orienteret, bliver “remote audit” i dag brugt af certificeringsorganer som supplement til den traditionelle audit. DANAK opfordrede til, på en bordrunde at besvare følgende spørgsmål:

- Hvad holdningen til “remote audit”?
- Hvilken praksis har certificeringsorganerne i dag?

JH fortalte, at DANAK’s holdning er, at “remote audit” skal bruges undtagelsesvis som supplement til traditionel audit, og at anvendelsen af “remote audit” skal kunne begrundes.

JH orienterede herefter om, at der pt. er et arbejde i gang om "remote audit" i IAF-regi, og om nedenstående dokumenter, der nævner "remote audit".

Følgende IAF-dokumenter nævner "remote audit":

- *MD 4: 2008 IAF Mandatory Document: Computer Assisted Auditing Techniques ("CAAT") for Accredited Certification of Management Systems Issue 1.*

Hovedbudskab: Hvis "remote audit"-aktiviteterne overskrider 30% af den samlede audittid, skal certificeringsorganet begrunde auditplanen og have godkendelse hos akkrediteringsorganet først.

- *MD 5 2013, Issue 2: IAF Mandatory Document for duration of QMS and EMS audits:*

Hovedprincipperne i dette dokument:

- "remote audit" aktiviteter skal identificeres i auditplanen.
 - Den tid, der bruges på "remote audit" bidrager til den samlede anvendte audittid.
 - Hvis "remote audit"-aktiviteterne overskrider 30% af den samlede audittid, skal certificeringsorganet begrunde auditplanen og denne begrundelse skal være tilgængelig for akkrediteringsorganet.
 - "remote audit" aktiviteterne må ikke overskride mere end 50% af den samlede audittid.
- *PEFC ST 2003:2012*

Hovedprincipperne i dette dokument:

- Audit mindst én gang årligt
- Perioden mellem on-site audits må ikke være mere end to år
- Certificeringsorganet skal kunne demonstrere, at audit altid gennemføres på effektiv vis.

HF bemærkede, at CO's kunder ønsker at spare rejseomkostninger. Komplexiteten er en parameter, der er vigtig i forbindelse med afgørelse om, hvorvidt "remote audit" er en gangbar metode. HF er sikker på, at "remote audit" bliver en vigtig aktivitet at kunne tilbyde i CO i fremtiden. HF mente, kerneproblemet ved "remote audit" er, at det kan være vanskeligt at vurdere, om ordningen er implementeret i praksis.

MK fortalte, at Dancert pt. ikke udfører "remote audit", men man har overvejet at udføre audit på denne måde i fremtiden. Han mente, at teknikken giver mange muligheder.

LAP fortalte, at DNVGL har udført "remote audit" på 3 ingeniørvirksomheder. DNV har endnu ikke en procedure for "remote audit". LAP fortalte, at tidsforbruget er det samme, men at rejseomkostningerne spares. I forbindelse med "remote audit" er det vigtigt, at kunden har et ledelsessystem, som er elektronisk tilgængeligt. LAP mente, at "remote audit" vil give mest mening i forbindelse med kvalitetsledelse og muligvis ikke vil give mening i relation til miljø- og arbejdsmiljøledelse.

JH tilføjede, at det også har betydning for troværdigheden af akkrediteret certificering, at auditor er til stede i virksomheden.

9. Ny ISO 9001:2015

JH fortalte, at DANAK ikke følger certificeringsstandardernes tilblivelse nøje, men vil gerne høre beretninger om det fra CO.

LAP fortalte om et afgørende skift i den nye standard fra kundekrav til interessentfokus. DNVGL forventer ikke de store problemer med kunderne i forbindelse med skift til den nye standard. Der er ligeledes nye krav om analyse og identifikation af risici. Forebyggende handlinger udgår som begreb, og kommer med som "mitigation" (indsats) i risikoanalysen. LAP havde det generelle indtryk, at standarden er blevet mindre konkret. DNVGL ville gerne vise deltagerne i Sektorudvalg for Certificering DNVGL's præsentationsmateriale vedr. den nye ISO 9001:2015.

AD konstaterede, at der umiddelbart forekom at være flere krav i den nye standard end i den gamle og mente, at det muligvis kunne blive et problem for virksomhederne.

10. Nye kravdokumenter og guidelines for akkreditering

JH fortalte, at den AMC om overvågning, som blev behandlet på udvalgets 5. møde, er på trapperne og vil udkomme før sommerferien. Han fortalte også, at en AB vedr. implementering af MD 12 om oplysningspligt vedr. certificeringsorganers udenlandske aktivitet under nationale akkrediteringer, som blev behandlet på udvalgets 5. møde, ligeledes vil udkomme før sommerferien. Denne AB skal igennem en høringsfase.

HF fortalte, at han jævnligt hører kritik fra andre europæiske organisationer af at akkrediteringsmærket anvendes på produkter.

JH svarede, at DANAK's akkrediteringsmærke ikke må bruges på prøvede eller certificerede produkter, eller på produkter fra virksomheder, som har certificerede ledelsessystemer. CO og IO kan anvende DANAK-logo i deres markedsføring, hvor det ikke fører til misforståelser, og må gerne og skal ofte også anvende akkrediteringsmærket på dokumentationen fra certificerings-, inspektionsproces, f.eks. attester og rapporter. Internationalt er der vide regler, men der er krav om, at akkrediteringsorganer skal have en procedure for anvendelse af sit mærke.

11. Orientering fra DANAK, heriblandt nyt om ny EA-2/17 (AB 18) samt Blue Guide 2014

Blue Guide 2014

HF spurgte, hvad status er for +1-modellen. JH præciserede, at i 2021 skal +1-modellen være udfaset. Indtil da, vil +1-modellen sikre, at akkreditering som udgangspunkt for CE-mærkning vil samme niveau for bl.a. kompetencer ved brug af de eksisterende standarder plus en række fastlagte minimumskrav.

HF mente, at det er problematisk, at det internationale samarbejde om inspektion nu finder sted i ILAC, og at tolkninger fra ISO 17025 bruges som udgangspunkt for inspektionsområdet.

JH svarede, at DANAKs holdning er, at ILAC og IAF på sigt bør lægges sammen, og at det er fornuftigt, at ISO 17020 indtil da ligger kun ét sted. Hos DANAK er ISO 17020 placeret under Sektion for Certificering.

JH fortalte, at EA2/17 nu udelukkende består af krav fra EU-Forordning 768 (CE Marking Decision 768/2008/EC (93/68/EEC)).

KRM fortalte, at hun har været til møde i EA Stakeholder Group i Bruxelles. Kommissionen vurderer, at det i de fleste tilfælde ikke er hensigtsmæssigt at anvende inspektion og prøvning som grundlag for notificering, som EA 2/17 lægger op til.

JH svarede, at den ideelle situation vil være, at EU-Kommissionen fastlægger hvilke standarder det er muligt at bruge, og at EA herefter peger på den mest hensigtsmæssige. EU-Kommissionen har fastlagt de mulige standarder i Blue Guide, men EA lægger i EA2/17 op til brug af inspektion og prøvning i flere moduler. DANAK håber at der kan komme enslydende udmeldinger fra EA og EU-kommissionen.

AMO fortalte, at 9 nye direktiver bl.a. vedr. ATEX (omhandler krav til udstyr og beskyttelsessystemer, som anvendes i potentielt eksplosive atmosfærer) betyder, at Notified Bodies (NB) skal udpeges på ny. AMO spurgte, om der skal foretages yderligere akkrediteringsarbejde i den forbindelse. AT har sendt skriftlig forespørgsel til DANAK. AT vil gerne have møde med DANAK om nødvendigt.

JH svarede, at den nye EA 2/17(AB 18) vil anskueliggøre, hvordan der udarbejdes scope, og at akkrediteringsdokumenterne vil angive hvilke direktiver, der opfyldes. DANAK vil styre processen om konvertering til den nye AB 18.

KRM spurgte om, hvilken tidsramme der forventes?

JH svarede, at det optimale vil være, at et ordinært kontorbesøg vil kunne håndtere konverteringen. Så kontorbesøget skal finde sted senest 3 måneder inden sidste frist for overgang.

HF mente, at hvis CO/IO overholder det gamle direktiv samt den gamle AB 18, må der være tale om en administrativ øvelse.

AMO fortalte, at der ikke er nye tekniske krav i de 9 nye direktiver, men at der er nye formelle krav hidrørende fra afgørelse 768/2008/EF. Der er også et nyt direktiv for trykbærende udstyr på trapperne. Vedr. ATEX fortalte AMO, at der findes NB'er i Danmark, hvor akkreditering ikke er udgangspunkt for notificeringen. For fremtiden skal akkreditering være udgangspunkt for notificering for alle

JH tilføjede, at der derfor vil der være nogle NB, der får et større arbejde end andre.

AD fortalte, at der er et nyt direktiv vedr. personlige værnemidler på vej og AMO tilføjede, at der også er en ny forordning vedr. tovbåner på vej.

Ny offentlighedslov:

JH fortalte, at DANAK og Sikkerhedsstyrelsen har identificeret mulige problemer vedr. tavshedsforpligtelse i forbindelse med DS/EN ISO 17011. DANAK arbejder på en politik på området. Afgørelser med vilkår fra DANAK vil umiddelbart kunne offentliggøres. Det vil være DANAK's indstilling, at materiale, der nævner CO's kunder ikke vil blive undtaget offentlighed. I den henseende ligger DANAK på linje med de øvrige nordiske lande. Sverige, Norge og Finland. Finland offentliggør kun afgørelsen, men dette er ikke afprøvet ved domstolene. Sverige har særlige regler for sundhed, sikkerhed og miljø i lighed med miljø i DANAK. I Danmark vil Sikkerhedsstyrelsen være ankeinstans og endelig ankeinstans vil være domstolene. Det ideelle vil være, hvis besøgs- og auditrapport kan undtages fra offentlighed.

AD tilføjede, at der i EU-Forordning 768 ligeledes findes et krav om fortrolighed. JH svarede, at der i EU-Forordning 768 er indføjlet en undtagelse, hvis anden lovgivning gælder. Miljøforhold kan blive et diskussionsemne i den forbindelse. Arten af oplysninger afgør, om de kan undtages offentlighedsloven.

DANAK vil beskrive politikken i DANAK Nyt.

DANAK's nye kommunikationsplatform

JH fortalte, at DANAK har udviklet en ny kommunikationsplatform, der vil blive afprøvet hos kunder i foråret. Planen er, at den bliver implementeret hos alle kunder efter sommerferien. Kommunikationsplatformen vil give bedre overblik over akkrediteringerne. DANAK arbejder samtidig på en afvigelsesdatabase til elektronisk håndtering af afvigelser.

DANAK's nye strategi

JH redegjorde for arbejdet med DANAK's nye strategi og bad om kommentarer fra udvalget (oplæg til DANAK-strategi var vedlagt mødemateriale).

HF ser gerne, at ledende assessorer også kan varetage rollen som særlig sagkyndige. Derudover finder han, at samarbejdet mellem CO, myndigheder og DANAK er meget vigtigt, f.eks. i relation til fælles fortolkning af regler og krav.

LAP bemærkede, at han ser det som meget vigtigt, at CO's kunder (markedet) er nævnt i DANAK's strategi. Samtidig mente han, at det er vigtigt, at DANAK er forretningsorienterede i sit arbejde og ikke udelukkende kravorienterede. LAP foreslog sluttelig, at DANAK lægger vægt på at forklare og kommunikere til aktører og omverden, hvordan markedet har gavn af akkreditering og certificering. Det kan være hensigtsmæssigt hvis DANAK's samarbejde med DI og DS bliver mere synligt.

AD bemærkede, at det er vigtigt for DI, at aktører og omverden opfatter DANAK som et seriøst og højkvalitets akkrediteringsorgan. Hun nævnte, at undersøgelser viser, at rigtigt implementerede ledelsessystemer giver et bedre forretningsmæssigt resultat. DI arbejder sammen med DS om anvendelsen af standarder og planlægger konference.

JH bemærkede afslutningsvis, at alle interessenters synspunkter er vigtige, og at DANAK vil forsøge at tilgodese alle interessenters behov i størst muligt omfang. Forslag til punkter og kommentarer til DANAK's ny strategi er stadig velkomne, indtil strategien bliver endeligt fastlagt i slutningen af 2014.

12. Orientering fra udvalgets medlemmer

Punktet blev udskudt til næste møde.

13. Fastlæggelse af næste møde

Næste møde i Sektorudvalg for Certificering er den 23. oktober 2014.

14. Eventuelt

Ingen bemærkninger.